

[Steen Folke]

spørgsmål om principielt at tage afstand fra sanktioner.

Derimod mener vi, at hvis der skal være tale om sanktioner, så er det i hvert fald ikke noget, som EF skal vedtage. Det skal primært være en national beslutning, hvis der skal træffes sanktioner, og det skal i de fleste af de sager, der ellers kan være tale om, være et spørgsmål, som forhandles i FN og ikke i EF.

Dernæst vil jeg vende mig til de EF-vedtagne sanktioner. De er altså besluttet i medfør af artikel 113, som intet har at gøre med udenrigspolitik, intet har at gøre med politisk motiverede sanktioner. Det drejer sig alene om ganske normale handelspolitiske forhold. Man kan sige, det er ulogisk, at EF prøver at skelne mellem det, der er handelspolitik, og det, der er udenrigspolitik, og det synspunkt kan jeg forstå. Men nu er der foretaget en skelnen, og det er stjerneklart ifølge Romtraktaten, at artikel 113 overhovedet ikke drejer sig om situationer som dem, der her er tale om, hverken sanktionerne mod Sovjetunionen eller sanktionerne mod Argentina.

Det, der er sket, er, at den danske regering er gået med til noget, som er i stik modsætning til det, man har bildt den danske befolkning ind, det, der var forudsætningen for det danske EF-medlemskab. Man kan sige: ja men det var den forudsætning, der var uholdbar. Det er jeg i og for sig enig i, men det er altså alligevel et spørgsmål om, at man har afgivet nogle løfter, man har bildt folk noget ind, og nu handler man ganske anderledes.

Der er tale om et skred, et stort skred, et væsentligt, principielt skred. Det har intet at gøre med sanktionernes omfang. Det er forrygende ligegyldigt, om det kun drejer sig om opretstående klaverer, eller om det drejer sig om totalforbud imod import, som det vistnok er tilfældet for Argentinas vedkommende. Det er ligegyldigt. Det er det principielle, det handler om.

At skreddet er stort, viser den artikel af Eberhardt Rhein, kabinetschef hos Haferkamp, som Holger K. Nielsen også citerede. Jeg har slået ned på det samme citat, men vil godt citere lidt fyldigere, end hr. Holger K. Nielsen gjorde, fordi det er et meget illustrativt citat. Jeg citerer stadig væk fra EF-avisens sidste nummer:

»EFs medlemslande har således foretrukket en fælles handling på grundlag af traktaterne i stedet for som enkeltstater at koordinere deres forholdsregler. Der er hermed skabt et vigtigt præcedens. Man har hidtil været uenige om, hvorvidt handelspolitiske foranstaltninger inden for rammerne af Romtraktatens artikel 113 kunne anvendes til at opnå udenrigspolitiske mål. I praksis er denne uenighed nu skaffet af vejen.

Den kunstige skelnen mellem EF-spørgsmål og sager, der hører under det europæiske politiske samarbejde (EPS) har på ny vist sig uholdbar.

EPS hører ind under de politiske direktører for medlemslandenes udenrigsministerier. Men under drøftelserne af Argentinaembargoen mødtes direktørerne kun én gang. De væsentligste drøftelser var overladt til EF-ambassadørerne og Kommissionen. Det viste sig altså tydeligt, at EF har bemyndigelse til at lade den politiske vilje komme til udtryk i retsregler.«

Det er et meget afgørende og meget principielt skred, der er sket her. Det gælder både det forhold, at uenigheden i praksis er skaffet af vejen, som det hedder, og at det nu tydeligt har vist sig, at EF har bemyndigelse til at lade den politiske vilje komme til udtryk i retsregler. Det er et meget afgørende skred.

Udenrigsministeren har i markedsudvalget eller i det udenrigspolitiske nævn, hvor det nu var, forsøgt at bortforklare disse ting og har f. eks. lagt vældig vægt på omkring Argentinasanktionerne, at man først havde dette politiske direktørmøde. Men når man alligevel skrider til at anvende artikel 113, så kan det altså være det samme. Så har man anvendt denne artikel i Romtraktaten til noget, som den overhovedet ikke sigter på.

Da man havde vedtaget sanktionerne mod Sovjetunionen, sad udenrigsministeren i markedsudvalget, var det vist, og bedyrede, at det var en engangsforanstaltning. Det var en helt enestående situation. En måned efter kom udenrigsministeren og sagde, at nu var der opstået en ny, helt enestående situation. I dag står hr. Camre og taler om, at man ikke så godt kan lide disse ting, man går ikke ind for dem, det er principielt betænkeligt, men der kan jo være ganske særlige forhold – eller, som han sagde, kun ganske specielle situationer – hvor man alligevel kan blive nødt